



รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

แนวคิดในการสร้างชุมชนเข้มแข็งของปราชญ์ชาวบ้าน : ศึกษาแนวคิดพอประเคน เข้มพิลา
สภาพัฒนาหมู่บ้านหนองโก ต.หนองโก อ.บรบือ จ.มหาสารคาม

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ เชิงชาญ จงสมชัย

โครงการวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนจากเงินทุนอุดหนุนและส่งเสริมโครงการวิจัย

จากงบประมาณเงินรายได้ ประจำปี 2557

วิทยาลัยการเมืองการปกครอง มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

บทคัดย่อ

“สภาพัฒนาหมู่บ้านหนองโก” หรือที่ชาวบ้านหนองโกเรียกติดปากกันว่า “สภาพัฒน์” เคยเป็นองค์กรเข้มแข็งของชาวบ้านหนองโก อำเภอบรบือ จังหวัดมหาสารคาม มีกิจกรรมที่ดำเนินการแก้ไขปัญหาของชุมชนตนเองโดยชาวบ้านร่วมแรงร่วมใจกันเอง พึ่งพาตนเองโดยไม่รอคอยความช่วยเหลือจากฝ่ายรัฐ ปัจจัยแห่งความเข้มแข็งและความสำเร็จทั้งหลายสภาพัฒนาหมู่บ้านหนองโกนั้น ปัจจัยตัวผู้นำมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง โดยเฉพาะอย่างยิ่งพ่อประเคน เข้มพิลา ซึ่งเป็นแกนนำผู้หนึ่งในการริเริ่มก่อตั้งสภาพัฒนาหมู่บ้านหนองโก เป็นประธานสภาพัฒนาหมู่บ้านหนองโกถึง 3 สมัย และในช่วงวิกฤตศรัทธาปี 2545 พ่อประเคน เข้มพิลา ถูกเลือกให้กลับมาดำรงตำแหน่งประธานกรรมการสหกรณ์บ้านหนองโกเพื่อแก้ไขปัญหาให้ชาวบ้านอีกครั้งหนึ่ง

งานวิจัย “แนวคิดในการสร้างชุมชนเข้มแข็งของปราชญ์ชาวบ้าน : ศึกษาแนวคิดพ่อประเคน เข้มพิลา” พบว่าแนวคิดของพ่อประเคน เข้มพิลา มีแนวคิดสำคัญในการสร้างความเข้มแข็งให้เกิดขึ้นแก่ชุมชนตำบลหนองโกดังนี้ ประการแรก การมุ่งมั่นพัฒนาแก้ไขปัญหาชุมชน ประการที่สอง แก้ปัญหาแบบมีส่วนร่วมและปรึกษาหารือ ประการที่สาม มียุทธศาสตร์ในการทำงาน ประการที่สี่ การพัฒนาแบบบูรณาการทั้งบ้าน วัด และโรงเรียน รวมถึงสถานีนามัย ประการที่ห้า การทำงานที่โปร่งใสตรวจสอบได้ ประการที่หก ทำงานที่มุ่งเน้นผลสัมฤทธิ์ ประการที่เจ็ด เน้นการประสานเพื่อนงานที่ดีกว่า ประการที่แปด การทำงานแบบองค์คณะ และประการที่เก้า การสร้างสำนึกรักชุมชนท้องถิ่น

งานวิจัยฉบับนี้ทำให้ทราบแนวคิดในการพัฒนาชุมชนเข้มแข็งของพ่อประเคน เข้มพิลา รวมถึงได้ข้อเสนอแนะในการนำแนวคิดของปราชญ์ชาวบ้านมาประยุกต์ใช้ในการปกครองท้องถิ่น อีกทั้งยังสามารถประยุกต์ใช้กับการเรียนการสอนวิชาการเมืองและการปกครองท้องถิ่นได้เป็นอย่างดี